

**RUIMTE VOOR RECREATIE
IN EEN DUURZAAM EN BELEEFBAAR LANDSCHAP**

Het landelijk gebied in Nederland staat aan de vooravond van structurele veranderingen. Rijk, provincies en regio's werken de komende jaren aan grote ruimtelijke opgaven, zoals natuur, landbouw, woningbouw, infrastructuur, waterkwaliteit en duurzame energie. Ons land robuust en duurzaam inrichten is een uitdagende puzzel, ook omdat alle opgaven om grote investeringen vragen en beslag leggen op de ruimte. Eén puzzelstuk ontbreekt echter nog: recreatie.

In al deze plannen is het belang van de recreant - de wandelaar, fietser, waterrecreant en buitensporter - onderbelicht en worden extra voorzieningen en slimme combinaties niet of onvoldoende meegenomen. Wil deze nationale transitie het gewenste, toekomstbestendige resultaat hebben voor de huidige samenleving en toekomstige generaties, dan moet er zonder meer voldoende ruimte zijn voor recreatie.

Dit is van nationaal belang! Mensen worden gezonder, gelukkiger, creatiever en productiever door beweging, het samen of alleen genieten van fraaie natuur en bijzondere landschappen, een mooie horizon of streekeigen cultuur en identiteit. De vrijetijdsactiviteiten en bestedingen van bewoners en bezoekers dragen bovendien bij aan de brede welvaart en het verbeteren en/of op peil houden van het voorzieningenniveau in de lokale en regionale leefomgeving.

Dit algemene en brede belang wordt door niemand ontkend. Toch zien we de hoeveelheid groene (recreatie)ruimte per inwoner sinds 1900 met 80% afnemen. En met de verwachte stijging van de Nederlandse bevolking naar bijna 20 miljoen in 2050, zal dat nationaal tekort aan recreatieruimte nog verder stijgen¹. Dit heeft onder andere als gevolg dat de recreatieve druk op onze groene natuurgebieden alleen al de afgelopen 10 jaar met 30% is gestegen. Daardoor zien we dat bepaalde natuurgebieden in toenemende mate schade ondervinden van de bezoekersaantallen.

Vanuit diverse (belangen)organisaties uit het vrijetijd domein en de natuursector, betrokken bij de Agenda Natuurinclusief, doen we een beroep op iedereen die de komende jaren werkt aan de uitvoering van de nationale opgaven, met name binnen de gebiedsprocessen. Elk gebied is uniek en kent zijn eigen kansen en uitdagingen. Die kun je het beste oppakken door gebruik te maken van de kennis en kunde die in de regio aanwezig is. Immers, zij kennen als medegebruiker de omgeving als geen ander. Door het belang van recreatie te borgen in de (ruimtelijke) planvorming, zoals in omgevingsvisies, kunnen we komen tot een duurzaam, natuurinclusief en beleefbaar landschap waar het goed wonen, werken en recreëren is.

¹ [Meer ruimte voor recreatie Verkenning nationaal toekomstig recreatietekort](#) (ANWB, april 2023)

Agenda Natuurinclusief

De Agenda Natuurinclusief wil bijdragen aan een meer natuurinclusief Nederland, ook vanuit het vrijetijd domein. We hebben de ambitie dat er tot 2030 geen verlies aan groene recreatieruimte mag optreden en dat er in 2050 zelfs een toename van 5% beleefbaar groen moet zijn gerealiseerd.

Heel concreet levert dit het volgende op:

- Door een aantrekkelijk en goed ontsloten landelijk gebied spreiden recreanten zich beter, waardoor natuurgebieden ontlast worden en de biodiversiteit toeneemt.
- Bezoekers dragen bij aan de brede welvaart. Naast meer welzijn en welbevinden levert het de Nederlandse economie bijna 59 miljard euro op aan bestedingen en meer dan 400.000 banen².
- Een groene, biodiverse leefomgeving draagt positief bij aan de mentale en fysieke gezondheid van bewoners en bezoekers.
- Het biedt kansen voor (recreatie)ondernemers en neven-verdienmodellen voor boeren in de vorm van agrotourisme en verkoop van lokale producten. Dit draagt ook positief bij aan de verbinding tussen boer, bewoner en bezoeker.

Hoe kunnen we dit realiseren?

- Door als vrijetijd domein in de gebiedsprocessen vertegenwoordigd te zijn en mee te werken aan de (uitvoerings)plannen.
- Door het realiseren van extra recreatie- en buffergebieden in het landelijk gebied, in en nabij de steden en de groeikernen.
- Door recreatieve infrastructuur consequent mee te nemen, o.a. bij de realisatie van groene en blauwe verbindingen.
- Door aantrekkelijke en toegankelijke verbindingen tussen stad en platteland (recreëren op korte afstand).
- Door het benutten van slimme combinaties: landbouw, natuur, waterberging, infrastructuur en stedenbouw bieden kansen voor recreatie.
- Door te zorgen voor een versnelde realisatie van het Natuurnetwerk Nederland (en dat deels ook beleefbaar te maken).

Meer informatie

www.agendanatuurinclusief.nl/vrijetijd domein

Contact: Angélique Vermeulen - a.vermeulen@agendanatuurinclusief.nl

² [Staat van de bestemming Nederland](#)